Konu : Onaylanmış Kişi Statüsü Başvuru Şartları Hk. Tarih: 07/03/2025

Kayıt: 07.03.2025 - 107069933

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI
Gümrükler Genel Müdürlüğü'ne

15 Ocak 2025 tarih ve 32783 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Gümrük Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile, Yönetmeliğin 'Onaylanmış kişi statüsü için gereken özel koşullar' başlıklı 24'üncü maddesinde yer alan Onaylanmış Kişi Statüsü (OKS) başvurularında sağlanması gereken dış ticaret performansına ilişkin fiili ihracat ya da ithalat ve fiili ihracat toplamına yönelik kriterlerde düzenleme yapılmıştır.

Buna göre; Yetkilendirilmiş Gümrük Müşaviri (YGM) ile OKSB başvurusunun ön incelemesi için sözleşme yapıldığı ayın ilk gününden geriye dönük iki yıl içerisinde, on ikişer aylık iki dönem ayrı ayrı olmak üzere;

• "Herhangi bir dönem" içerisinde asgari "bir milyon FOB/ABD Doları" tutarında fiili ihracat yapılmış olması şartı, "her bir dönem" içerisinde asgari "iki milyon FOB/ABD Doları" şeklinde değiştirilmiştir.

• İthalat ve fiili ihracat toplamının "herhangi bir dönem" içerisinde asgari "altı milyon ABD Doları" tutarında olması şartı ise, "her bir dönem" içerisinde asgari "bir milyon FOB/ABD Doları fiili ihracat olmak üzere yedi milyon ABD Doları" tutarında olması şeklinde düzenlenmiştir.

Nihai olarak dış ticaret performansına ilişkin bu düzenlemeler, Onaylanmış Kişi Statüsü başvurularında aranan dönemler ile fiili ihracat ve ithalat tutarları açısından koşulları ağırlaştırmış ve başvuru sürecini zorlaştırmıştır.

Halihazırda Onaylanmış Kişi Statü Belgesi (OKSB) sahibi firmalar açısından durum ele alındığında, OKSB sahibi firmaların tamamına yakını gerekli şartların sağlanamaması sebebiyle ve/veya özellikle gümrük işlem süreçlerinde diğer kurumların kontrollerinde (zirai karantina, TSE vb.) kolaylık sağlanmaması gibi nedenlerle operasyonel olarak Yetkilendirilmiş Yükümlü Statüsü (YYS) sahibi olamamakta olup yakın ve orta vadede YYS sahibi olmaları da beklenmemektedir.

Bahse konu firmalar, zor koşullarda varlık gösterilen uluslararası rekabet ortamında Onaylanmış Kişi Statüsünün sağladığı ihracata yönelik desteklerden yararlanarak maliyet avantajı sağlamaya ve uluslararası piyasalarda kendilerine yer bulmaya ya da varlıklarını sürdürmeye çalışmaktadırlar. Firmalar sahip oldukları OKSB ile özellikle ihracatın artırılmasına yönelik geniş uygulama alanı olan Dahilde İşleme Rejimi (DİR) kapsamında indirimli teminat imkanından yararlanmakta olup söz konusu kolaylık firmalar için belirtildiği üzere maliyet avantajı yaratmaktadır. Diğer yandan, OKSB sahibi firmalara tanınan DİR kapsamı ihracatlarda ayniyat tespiti istisnası kolaylığı, firmalar açısından operasyonel gümrük işlemlerinde kolaylık sağlarken, ayniyat tespitini yapacak olan Gümrük İdaresi açısından da işgücü tasarrufu sağlamaktadır.

Yeni getirilen ağırlaştırılmış düzenleme ile, özellikle küçük ve orta ölçekli önemli miktarda firmanın Onaylanmış Kişi Statü Belgesi alabilmeleri ya da belgelerini yenileyebilmeleri mümkün görünmemektedir. Bu durumun, özellikle ihracatta kullanılmak üzere hammadde ve ara malı ithal eden veya ihracat yapan grup şirketleri için ithalat yapan firmaları uluslararası rekabet şartlarında zor durumda bırakacağı ve ticaretin kolaylaştırılması karşısında bir engel oluşturacağı açıktır. Diğer taraftan, anılan ağırlaştırılmış şartlar nedeniyle OKSB alamayan ya da mevcut belgesini yenileyemeyen firmaların ihracat işlemlerinde oluşacak ayniyat tespiti vb. işlemler nedeniyle Gümrük İdarelerinde iş yoğunluğunun oluşması, OKSB ile ilgisi bulunmayanlar dahil tüm dış ticaret erbabını kapsayacak şekilde tüm gümrük işlemlerinin aksaması kuvvetle muhtemeldir.

Yukarıda belirtilen hususlar çerçevesinde; Onaylanmış Kişi Statüsü başvurularında dış ticaret performansına ilişkin hem aranan dönemler hem de fiili ihracat tutarlarına ilişkin ağırlaştırma düzenlemelerinin tekrar gözden geçirilerek, ülkemiz ihracatına katkı sağlayan anılan küçük, orta ve orta üstü ölçekli firmaların halihazırda sahip oldukları uluslararası rekabette kritik öneme sahip desteklerden yararlanabilmelerine olanak verecek şekilde yeniden ele alınmasını; getirilmiş bulunan "her bir dönem" itibariyle işlem yapma şartlarının tekrar "herhangi bir dönem" olarak belirlenmesi ile bir milyon FOB/ABD Doları fiili ihracat yapmış olma şartının kapsamının Gümrük Yönetmeliğinin 24'üncü maddesi 2'nci fıkrasında yer almasa da "aracı ihracatçı firmalar üzerinden yapılacak ihracatları kapsayacak biçimde" genişletilerek ihracata yönelik imalat yapan ithalatçı firmaların kapsam içine alınmasını, ayrıca fiili ihracat için aranan süre şartının "on ikişer aylık iki dönemin toplamı" olacak şekilde düzenlenmesinin, gerek firmaların ihracata yönelik desteklenmeleri adına gerekse OKSB ile ilgisi bulunmayanlar dahil tüm dış ticaret erbabını kapsayacak şekilde uluslararası rekabet gücünü koruyabilmeleri, ihracatın desteklenmesi ve gümrük işlemlerinde yaşanabilecek olası iş yoğunluklarının önüne geçilmesi adına gereğini takdir ve tensiplerinize arz ederiz.

Saygılarımızla,

Atilla ŞAHİN
Ankara Gümrük Müşavirleri Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı

Orhan KATTAŞ
Bursa Gümrük Müşavirleri Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı

Serdar KESKİN
İstanbul Gümrük Müşavirleri Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı

Taşkın DALAY
İzmir Gümrük Müşavirleri Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı

Cebrail ORMAN
Mersin Gümrük Müşavirleri Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı